

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 30 oktober 2019

Aanwezig: de heren Van Calker, Douwstra (portefeuillehouder), Hofstra, In 't Hout en mevrouw Leenders (AB-leden)
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris),
de heer Timmer, hoofd Schoon Water
mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: de heer Fonhof

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Afgesproken wordt dat tijdens de vergadering de vragen direct per vraag worden beantwoord.

3. Verslag vergadering d.d. 25 september 2019

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Blz. 2; 4^e alinea, 1^e aandachtstreepje:

De heer In 't Hout zegt dat de cijfers ten behoeve van de KRW (Zuidlaardermeer) nog niet bij hem bekend zijn en vraagt of deze bekend zijn en of de gegevens beschikbaar zijn.

De heer Van der Laan antwoordt dat de gegevens staan beschreven in de Waterkwaliteitsrapportage. (Besproken in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 26 juni 2019, onderwerp KRW doelbereik.) Hij zal betreffende gegevens, specifiek voor het Zuidlaardermeer over een aantal jaren, mailen aan de commissieleden.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 20 november 2019

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Najaarsrapportage 2019

Blz. 4; c. bedrijfsvoeringsparagraaf 2019 / verbonden partijen; Noordelijk belastingkantoor *Mevrouw Leenders* vraagt wat de planning is voor het oplossen van de ICT-problematiek bij NKB (“*inhaalactie*”).

De heer Van der Laan antwoordt dat er een achterstand was in de verwerking van de gegevens als gevolg van ICT-problemen.

Mevrouw Heeringa houdt het algemeen bestuur tijdens de vergaderingen van het algemeen bestuur op de hoogte van de voortgang van de verbeteracties.

Het antwoord ten behoeve van de planning zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

In de vergadering van 23 oktober 2019 van het bestuur van het Noordelijk Belastingkantoor is de maandrapportage behandeld hierin wordt t.a.v. de ICT-problematiek het volgende opgemerkt:

Voortgang implementatie belastingapplicatie

Op dit moment zijn er nog openstaande punten ten opzichte van het bestek, deze worden grotendeels opgelost in november 2019 release van GouWIT. Afronding in november 2019. De planning was augustus 2019, maar dat is niet haalbaar gebleken. Daarnaast wordt per afdeling een verbeterprogramma opgezet om toekomstige verbeteringen in gang te zetten.

Dienstverlening ICT Groningen

Doelstelling is om op korte termijn de performance te verbeteren. Hiervoor wordt een vernieuwing van de IT-omgeving doorgevoerd. De deadline hiervoor is 15 november 2019.

Voor de langere termijn wordt een businesscase voor de ICT-dienstverlening opgestart waarbij ook andere (markt)partijen in overweging worden genomen. De businesscase zal in mei 2020 aan het bestuur worden voorgelegd.

Blz. 4; Slibstrategie

De heer Van Calker vraagt naar de stand van zaken omtrent de aanbesteding van slibverwerking, omdat het contract met Swiss Combi op het einde loopt en of er mogelijk gebruik wordt gemaakt van de verlengingsmogelijkheid.

De heer Douwstra antwoordt dat er voor gekozen wordt om een nieuwe aanbestedingsprocedure te starten, mede omdat de fabriek van Swiss Combi is verouderd. Aan het eind van het jaar 2019 zal bekend zijn of er gebruik wordt gemaakt van een nieuwe aanbieder of dat gebruik wordt gemaakt van de verlengingstermijn met Swiss Combi.

De heer Timmer deelt mede dat het contract met Swiss Combi nog loopt tot en met 2020. Bij het huidige contract is een optionele verlenging van drie keer een jaar. De verlenging is op dit moment even geparkeerd. Bij verlenging van het contract met Swiss Combi zal GMB (Groep Midden Betuwe) ondersteunend het slib verwerken omdat de fabriek van Swiss Combi zowel technisch als economisch is afgeschreven. Het waterschap is voornemens om de markt te bevragen om voor langere termijn de slibverwerking aan te besteden (10, 15 of 20 jaar, inclusief optionele verlengingsjaren).

Indien niet voor 31 december a.s. een nieuwe aanbieder is gevonden wordt gebruik gemaakt van de verlengingsmogelijkheid.

De heer Van Calker vraagt wat wordt bedoeld met krapte op markt.

De heer Douwstra antwoordt dat er meer slib beschikbaar is dan verwerkt kan worden.

Slibverwerking is opgenomen in een Gemeenschappelijke Regeling tussen het waterschap Hunze en Aa's en het waterschap Noorderzijlvest.

De heer In 't Hout vraagt of het een optie is om de slibverwerking in eigen beheer te doen.

De heer Douwstra antwoordt dat de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest gezamenlijk te klein zijn om dit te kunnen doen. Er is samen met het waterschap Drents Overijsselse Delta gekeken om door samen meer volume aan te bieden de verwerkingsmogelijkheden te onderzoeken.

De heer In 't Hout zegt dat als men gezamenlijk aanbiedt, het slib op één plek wordt verwerkt.

Mevrouw Leenders zegt dat er nog een voorstel aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd inzake de slibstrategie.

Blz.5; Energie/duurzaamheid

De heer In 't Hout vraagt naar de stand van zaken ten aanzien van het aanbrengen van zonnecarports op het parkeerterrein bij het waterschapskantoor.

De heer Douwstra zegt dat er reeds een bedrag is opgenomen voor de uitvoering. Het vorige algemeen bestuur had al 4 miljoen beschikbaar gesteld voor aanpassingen ten behoeve van duurzaamheid. Hiervan is een gedeelte gereserveerd voor het aanbrengen van zonnepanelen. Overleg met de gemeente Veendam is gaande omtrent de vergunning en technische haalbaarheid.

De heer Hofstra deelt mede dat op pagina 69 van de begroting de Zonnecarports zijn genoemd onder Categorie A-investeringen (projecten waar reeds besluitvorming over heeft plaatsgevonden en volgens planning verlopen).

Het zal niet weer ter besluitvorming aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

Blz. 7; Rechtszaak vispassages Sans Souci en Hongerige Wolf

De heer Van Calker concludeert dat de uitspraak niet gunstig is uitgevallen voor het waterschap.

De heer Douwstra antwoordt dat door de extern deskundige niet naar de aard van het bestek maar naar de regel van het bestek is gekeken.

Met betreffende aannemer is een minnelijke schikking getroffen.

De heer Hofstra vraagt waarom er nog een extern onderzoek nodig is voor de aanbesteding en het verloop van het project terwijl we al weten dat we de rechtszaak niet gaan winnen.

De heer Douwstra antwoordt dat we willen weten hoe we bestekken beter en duidelijker kunnen omschrijven/maken.

De heer Hofstra vraagt of het mogelijk is om een aannemer uit te sluiten.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit niet mogelijk is.

Blz. 8; Reservepositie

De heer Van Calker vraagt hoelang er nog gebruik kan worden gemaakt van de reserves om gelden van de reserves in te zetten bij de begroting, ten gunste van de omslag.

De heer Douwstra antwoordt dat de komende vier jaren gelden van de reserves worden ingezet ten behoeve van de begroting. Bestuurlijk is de afspraak gemaakt dat teveel aan reserves terug wordt gegeven aan de ingelanden.

De heer Van Calker zegt dat er na genoemde vier jaren grote gaten kunnen ontstaan in de begroting.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit niet wordt verwacht omdat voor een begroting naar de toekomst wordt gekeken. De laatste jaren wordt er minder van de reserves gebruik gemaakt dan is begroot. Op het moment dat het minimum van de reserves is bereikt dan kunnen de lasten enigszins stijgen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- Kennis te nemen van de najaarsrapportage 2019;
- De tweede begrotingswijziging 2019 vast te stellen;
- Een krediet beschikbaar te stellen van € 415.000,- voor het herstellen van de vispassages Sans Souci en Hongerige Wolf.

6. Begroting 2020

Mevrouw Leenders zegt dat met name het beheer en het watersysteem (acties vanuit het beheerprogramma) belangrijk zijn voor de commissie VVSW.

De heer Hofstra doet het voorstel om voor grote stukken zoals de begroting, de rekening, het beheerprogramma en andere lijvige rapporten een hard copy beschikbaar te stellen.

Mevrouw Leenders beaamt dat een hard copy handig is als naslagwerk.

De heer In 't Hout is van mening dat dit niet de bedoeling is van duurzaam werken. Spreker is van mening dat juist dikke rapporten beter digitaal kunnen worden gelezen. Dit brengt de meeste winst in duurzaamheid.

De heer Van der Laan zegt dat in het kader van duurzaamheid is besloten om alle leden van het algemeen bestuur een Ipad beschikbaar te stellen om duurzaam te kunnen vergaderen (papierverbruik verminderen) onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat er geen analoge documenten gedeeld worden door de organisatie.

Blz. 5 van het bestuursvoorstel; 1^e alinea:

De heer Van Calker vraagt om voorbeelden van gronden (hectares) die van functie zijn veranderd.

De heer In 't Hout zegt dat er op bestuursnet een kaart is opgenomen met aanduiding van de gebieden met verschillende functies. De kaart is digitaal. Analoog is deze niet te lezen door versnippering en te kleine gebieden.

Het antwoord ten aanzien van voorbeelden zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Het antwoord is opgenomen in een bijlage bij het verslag.

Blz. 5 van het bestuursvoorstel; 2^e alinea, 8^e regel:

De heer Van Calker vraagt wat het aantal hectares is aan de categorie wegen.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Was 8.400 ha, nu 4.040 ha.

Blz. 37 van de begroting, tabel:

De heer In 't Hout vraagt of de 5,3% verhoging voor een gezin met 80 ha bouwland, waarde gebouw € 416.000,- wordt veroorzaakt door de zogenaamde weeffout. En of de overige verhogingen zijn veroorzaakt door het coalitieakkoord.

Mevrouw Leenders zegt dat de verhogingen van 3% worden veroorzaakt door de inflatie + gevolgen van het coalitieakkoord + verandering van functie. De regels zijn gehanteerd zoals ze zijn vastgesteld.

De heer In 't Hout is bang dat het waterschap Hunze en Aa's uit de pas gaat lopen ten opzichte van de overige waterschappen in Nederland.

De heer In 't Hout vraagt zich af wat en waar het dan fout gaat en waarom de landbouw in verhouding zoveel stijgt. Er worden minder werkzaamheden uitgevoerd in het kader van het nieuwe maabeleid en toch gaan de kosten omhoog voor de landbouw.

De heer Van der Laan zegt dat in de tweede alinea onder de tabel op blz. 37 staat beschreven hoe de kosten van het watersysteem zijn berekend.

Tijdens de plenaire bijeenkomst is door de secretaris-directeur ook gezegd dat er verschillende zaken spelen voor de verhoging in omslag zoals natuur, wegen, aantal ha. Ongebouwd stijgt meer door de weeffout.

De heer Van der Laan zegt dat daarom het overleg over het belastingstelsel en de toerekening van belang zijn.

Mevrouw Leenders zegt dat de totale kosten voor het watersysteem stijgen. Voor het waterschap Hunze en Aa's is in de landelijke vergelijkingssite (via bestuursnet) te zien dat wij voor ingezetenen op nummer 2 en voor ongebouwd op de 7^e plaats van beneden in de ranglijst staan.

De heer In 't Hout zegt dat er appels met peren worden vergeleken. De waterschappen onderling zijn dusdanig verschillend dat ze eigenlijk niet meer zijn te vergelijken. Spreker signaleert dat de landbouw de laatste jaren forse tariefstijgingen krijgt.

Mevrouw Leenders vraagt waarom de kosten voor het watersysteem stijgen.

De heer In 't Hout is van mening dat de KRW (Kader Richtlijn Water) met name de omzetting van landbouw naar natuur uiteindelijk kostenverhogend werkt voor het watersysteem.

De heer Douwstra zegt dat de berekeningen voor iedere categorie in het verleden zijn afgesproken en dit een vast gegeven is.

De heer Van der Laan antwoordt dat het waterschap Hunze en Aa's relatief veel watergangen heeft ten opzichte van de landelijke waterschappen. Ook heeft ons waterschap veel kleine zuiveringen ten opzichte van de landelijke waterschappen. Vandaar dat er hogere kosten bij ons waterschap zijn dan bij het gemiddelde Nederlandse waterschap.

De heer Van der Laan deelt mede dat onze kapitaallasten dalen en dat dit mede wordt veroorzaakt omdat de objecten later worden vervangen dan de economische levensduur. De lage rente is een andere belangrijke factor.

De heer Van Calker vindt de totale kosten nog wel meevallen gezien de extra kosten ten aanzien van de droogte in 2018 en 2019. Hiervoor zijn extra maatregelen en activiteiten uitgevoerd.

De heer Douwstra antwoordt dat deze extra kosten worden opgebracht door de inwoners (het meeste) en de landbouw gezamenlijk.

De kosten voor activiteiten ten behoeve van Kader Richtlijn water zijn al in de meerjarenbegroting opgenomen.

Blz. 72 van de begroting, 496 Sluizen groot onderhoud

De heer Van Calker is ter ore gekomen dat de gemeente Westerwolde alle bruggen en sluizen wil vastzetten in verband met kostenbesparing. Spreker vraagt of, indien de sluiting van de bruggen en sluizen een feit is, het dan nog nodig is dat het waterschap het water op diepte houdt.

De heer Douwstra zegt dat het waterschap de waterafvoer dient te garanderen en als het kanaal een vaarweg betreft dient het waterschap het kanaal op vaardiepte te houden.

De provincie is vaarwegbeheerder. Alleen de provincie kan besluiten tot het sluiten van bruggen en/of sluizen. De bruggen zijn in onderhoud en beheer bij de gemeente. De sluizen in het Ruiten Aa kanaal zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap. Het waterschap is verantwoordelijk voor de waterafvoer en het vaarwegbeheer op aanwijz van de provincie als toezichthouder.

Het waterschap heeft contact met de gemeente over het onderhoud van de bruggen om dit buiten het seizoen plaats te laten vinden. Het waterschap wordt hier anders als vaarwegbeheerder tijdens het vaarseizoen op aangesproken.

De heer Van Calker vraagt of de sluisbediening door de mensen van de vaarrecreatie zelf niet goed werkt omdat er regelmatig mensen van het waterschap bij de sluisen aanwezig zijn omdat deze in storing zijn.

De heer Van der Laan antwoordt dat de sluisbediening goed werkt bij goed gebruik. Er is onderzoek gaande om de sluisbediening nog gemakkelijker te maken voor de gebruikers. Het Ruiten Aa kanaal wordt wel geprezen door de vaarrecreanten omdat ze de sluisen zelf kunnen bedienen.

De heer Hofstra vraagt of het baggeren veel goedkoper is als er alleen gebaggerd wordt voor de waterafvoer en niet ten behoeve van het vaarwegbeheer.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit niet uitmaakt omdat voor beide taken op dezelfde diepte gebaggerd moet worden.

Mevrouw Leenders vraagt of voor het baggeren rekening is gehouden met de mogelijke extra kosten ten aanzien van PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) problematiek.

De heer Van der Laan antwoordt dat PFAS-onderzoek is meegenomen in de vooronderzoeken. Onderzoek is gaande om het slib in de directe omgeving te kunnen verwerken.

Mevrouw Leenders vraagt of PFAS in ons eigen laboratorium kan worden onderzocht.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit niet mogelijk is. Er zijn 2 laboratoria in Nederland die hiervoor zijn geaccrediteerd.

De heer Hofstra vraagt naar aanleiding van het aanpassen van het laboratorium voor het onderzoeken van zware metalen of het meten van PFAS hierin wordt meegenomen.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend.

Blz. 72 van de begroting, 711 Onderhoudsmachines (€ 1.200.000,-)

De heer Hofstra vraagt wat voor beeld hij dient te hebben bij bovenstaande beschrijving.

De heer Van der Laan zegt dat er altijd wordt gekeken of er andere/betere methodes zijn voor het onderhoud van het materieel. Lease van de machines is ook onderzocht. Door het materieel in eigen beheer te onderhouden doen we het goed met de machines en kan langer dan de technische levensduur met machines worden gewerkt.

Mogelijk kan een rondleiding op de locatie Veele als onderdeel van een excursie van het algemeen bestuur worden opgenomen.

Blz. 75 van de begroting, Vervanging koeling server en patchruimte

De heer Hofstra vraagt of de vrijkomende warmte mogelijk te gebruiken is bij de verwarming van het gebouw.

Het antwoord zal in een kader in verslag worden opgenomen.

<p>Enige tijd geleden hebben we een verkennend gesprek gevoerd met de leverancier van onze huidige koelinstallatie. Hierbij is de vraag voor hergebruik van de warmte ook ter tafel gekomen. Hierbij is onderzocht hoeveel warmte er door de apparatuur wordt geproduceerd en of dit voldoende zou zijn voor hergebruik. De nieuwe koelinstallatie wordt in vermogen veel kleiner dan de huidige en daardoor is het niet interessant hier verder onderzoek naar te doen.</p>
--

Mevrouw Leenders mist de invoering van de Omgevingswet in het geheel en heeft het gevoel dat het onderwerp onderbelicht is.

De heer Van der Laan antwoordt dat de invoering van de Omgevingswet voor onze organisatie veel impact heeft. Verwezen wordt ook naar blz. 75 (Informatiebedrijfsvoeringsplan (€ 250.000,-)). *De heer Van Wijngaarden* van de afdeling PFC, team Financiën, is projectleider namens het waterschap in het opzetten van de Omgevingswet. Het onderwerp heeft betrekking op meerdere zaken zoals vergunningverlening, handhaving en meer. Er wordt bij het opzetten van de Omgevingswet samengewerkt met de gemeenten, andere waterschappen op landelijk niveau, de provincie en Rijkswaterstaat. Landelijk dienen er nog aanpassingen aan ICT te worden gerealiseerd. Binnen ons waterschap is het Informatiebedrijfsvoeringsplan opgesteld. Dit betreft een project over meerdere jaren. Verwacht wordt dat de Omgevingswet in 2021 van kracht wordt. De kosten worden zoveel mogelijk gekoppeld aan vervangingsinvesteringen die al gepland staan. *Mevrouw Leenders* vindt het van belang dat het in de aandacht is zodat we niet naderhand voor verrassingen komen te staan bij tegenslagen.

De heer Hofstra verwacht dat, doordat wij een ruimtelijke organisatie zijn, er eerder dingen kunnen worden uitgewerkt dan bij overige overheidsorganisaties.

Mevrouw Leenders zegt dat wij wel afhankelijk zijn van de gemeentes en de provincies.

Mevrouw Leenders wacht het beheerprogramma af ten aanzien van de duurzaamheid omdat het laaghangend fruit is geplukt en nu de hardcore maatregelen moeten worden uitgevoerd.

Mevrouw Leenders vraagt of het mogelijk is dat er tijdens een plenaire bijeenkomst nadere uitleg kan worden gegeven over het opzetten en instellen van de Omgevingswet.

De heer Van der Laan zegt dat dit onderwerp op de lijst voor themabijeenkomsten staat.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- De begroting 2020 vast te stellen;
- C-kredieten beschikbaar te stellen voor € 8.277.500,-;
- Een mandaat met betrekking tot treasury te verstrekken aan het dagelijks bestuur met betrekking tot de voorziene transacties zoals opgenomen in de begroting onder hoofdstuk 3 H. Financiering.

7. Rondvraag

De heer Van Calker vraagt waarom de gebiedsbijeenkomsten op een voor agrariërs moeilijk tijdstip worden georganiseerd (17.00 tot 19.30 uur).

Volgens de heer In 't Hout is dit tijdstip gekozen omdat er nog een bijeenkomst voorafging vanuit andere organisaties waar ook agrariërs bij aanwezig waren.

De heer Van der Laan zegt dat de gebiedsbijeenkomsten staan vermeld op bestuursnet.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Er is voor gekozen om de vrije inloop van de gebiedsbijeenkomsten tussen 17.00-19.30 uur te houden. Het is een logische en praktische keus geweest om deze te laten aansluiten op het middagprogramma voor genodigden dat tot 17.00 uur duurde.

Tijdens de middagprogramma's voor genodigden wordt de agrarische sector in de vorm van belangenbehartigingsgroepen ook vertegenwoordigd.

De heer Van Calker vraagt naar de voortgang van de pilot veenoxidatie Valthermond en vraagt tevens hoe de ingelanden op de hoogte worden gehouden.
Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

Het proces is door een afwijkend standpunt van de provincie Drenthe in juli 2018 vertraagd, waardoor in de 2^e helft 2018 intensief overleg nodig was om de pilot te vervolgen die recht deed aan ieders belang.

Begin 2019 is een vervolg gekomen en gestart met de Kosten en Baten Analyse voor verschillende scenario's en mogelijke alternatieven voor de veen aandachtsgebieden. Deze is voor de scenario's nu in afrondende fase.

Vervolg zal nu zijn het instellen van een Klankbordgroep, o.a. met deelnemers uit het pilotgebied, die inbreng zal hebben in het verder brengen van de alternatieven voor de aandachtsgebieden.

De alternatieven worden vervolgens ook in de Kosten en Baten Analyse uitgewerkt.

Richting de ingelanden heeft vanaf begin 2018 nog geen verdere communicatie plaatsgevonden. Communicatie zal plaatsvinden via een Nieuwsbrief (mailadressen) en via de website.

8. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt een ieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 27 november 2019.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter